

Vláda termín přijetí eura prozatím nestanoví

9.4.2025 - | Česká národní banka

Hodnocení probíhá ve třech oblastech. První posuzuje plnění nominálních (maastrichtských) konvergenčních kritérií, která jsou sice nutnou, ale nikoliv postačující podmínkou pro vstup do eurozóny. Tato kritéria stanovují referenční hodnoty pro fiskální a měnovou oblast, jejichž dodržení má vést ke snížení rizik a nákladů spojených s absencí vlastní měnové politiky. Úspěšné plnění příslušných kritérií má rovněž omezit rizika narušení stability a vytváření nerovnováh v rámci měnové unie. ČR v roce 2024 splnila kritérium konvergence úrokových sazeb a kritérium stavu veřejných financí. Z důvodu nízké hodnoty kritéria, ale i vlivem přetrvávajícího zvýšeného růstu cen služeb v domácí ekonomice ČR nesplnila kritérium cenové stability. Formálně není plněno ani kritérium fluktuace měnového kurzu, protože ČR není součástí mechanismu směnných kurzů ERM II.

Druhá oblast vyhodnocuje vlastní ekonomickou připravenost ČR na přijetí eura. Klíčovým prvkem v rámci těchto ukazatelů je posouzení sladění hospodářského vývoje ČR a eurozóny a schopnost české ekonomiky tlumit po ztrátě nezávislosti v oblasti měnové politiky případné negativní ekonomické šoky jinými mechanismy. ČR v této oblasti od posledního vyhodnocení z roku 2023 výrazněji nepokročila. Na cestě ke společné evropské měně stále zůstává řada překážek. Jednou z nich je nedokončený proces ekonomické konvergence české ekonomiky zejména v oblasti úrovně cen a mezd, kde odstup od průměru eurozóny zůstává výrazný. Problémy by v prostředí jednotné měnové politiky mohla přinášet také poměrně nízká podobnost struktury českého hospodářství vůči eurozóně. Výrazné riziko pak představují nedořešené domácí strukturální problémy spojené se stávajícím hospodářským modelem a budoucími výzvami pro veřejné finance (stárnutí populace, investice do infrastruktury). Právě plánované projekty většího rozsahu (výstavba vysokorychlostních železničních tratí či nových jaderných bloků) budou představovat značnou finanční zátěž pro veřejné rozpočty. Vyřešení aktuálních problémů v podobě ekonomické transformace a dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí by tudíž mělo být prioritní před rozhodnutím o vstupu do měnové unie.

Na druhou stranu pozitivně lze v první řadě hodnotit vysokou míru otevřenosti české ekonomiky a velkou obchodní i vlastnickou provázanost s eurozónou. Příznivě vyznívají také některé ukazatele trhu práce, zejména nízká míra dlouhodobé nezaměstnanosti, i odolnost bankovního sektoru proti negativním šokům.

Poslední oblast hodnocení se týká samotné eurozóny. Ekonomická různorodost eurozóny je vysoká, což dále zviditelnila energetická krize a její dopady na hospodářství členských států. Hospodářská sladění států eurozóny je přitom zásadním předpokladem pro správné fungování měnové unie. Negativním faktorem je také fiskální pozice většiny zemí eurozóny.

Během posledních let se podoba institucí i pravidla eurozóny změnila a nadále pokračují i jednání o dalším prohlubování integrace. V současnosti proto nelze spolehlivě odhadnout budoucí potenciální finanční a nefinanční závazky spojené se vstupem ČR do eurozóny.

Petra Vlčková mluvčí odbor komunikace ČNB Petra Vodstrčilová mluvčí Ministerstvo financí ČR

<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Vlada-termin-prijeti-eura-prozatim-nestanovi-00006>